

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Csp/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120229806
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6120229806.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci žalobkyne Y. L.I., W.. XX. XX. XXXX, F. T. Z. XX, XXX XX F. F., v konaní zastúpenom Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970 proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, v konaní zastúpenom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 300,- Eur, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadost'učinenie vo výške 300,-- Eur, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalobkyňa má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 11. 02. 2020 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 300,- Eur titulom primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila dňa XX. XX. XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej „zmluva“), na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť jej úver vo výške 1 200,- Eur a ona vrátiť celkovú čiastku 2700,18 Eur. Nakoľko zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z., čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, a so žalovaným nebolo možné sa dohodnúť mimosúdne, žalobkyňa sa v predchádzajúcom súdnom konaní domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 10Csp/121/2017 zo dňa 28. 08. 2018 žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 342,96 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 24.06.2017 do zaplatenia a trov konania v rozsahu 100 %. Súd zistil nasledovné nedostatky zmluvy: nie je v nej uvedený dátum konečnej splatnosti, neobsahuje termíny splatnosti splátok úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., ohľadne RPMN nebol dodržaný kontraktačný proces v zmysle § 43a a nasl. OZ, nebola riadne dohodnutá náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z., t.j. RPMN. Rozsudok ako vecne správny potvrdil odvolací súd /rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/331/2018/. Vzhľadom na uvedené, sa žalobkyňa domáha voči žalovanému zaplatenia primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 300,- Eur v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z. z., nakoľko sú dané všetky predpoklady pre jeho priznanie a to: 1/ porušenie povinností veriteľom, ktoré mu ukladá zákon č. 129/2010 Z.z. v spojení s Občianskym zákonníkom, 2/ spotrebiteľ (žalobkyňa) úspešne uplatnil na súde porušenie povinností, keďže o nich bolo právoplatne v prospech spotrebiteľa rozhodnuté rozsudkom, 3/ príčinná súvislosť, lebo spotrebiteľ bol v konaní úspešný práve v dôsledku toho, že veriteľ (žalovaný) porušil právne predpisy a vyhotovil zmluvu v rozpore s výslovným znením právnej úpravy.

Žiadne ďalšie podmienky zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia nevyžaduje. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia okresných a krajských súdov, a to ohľadom podmienok pre priznanie finančného zadosťučinenia a jeho výšky.

3. Súd vydal vo veci platobný rozkaz č. k. 13Csp/10/2020- 38 zo dňa 25. 02. 2020, zrušený v dôsledku žalovaným v zákonnej lehote podaného vecne odôvodneného odporu, uznesením č. k. 13Csp/10/2020 - 59 zo dňa 17.04.2020.

4. Žalovaný v odpore žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Poprel splnenie zákonných podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyplývajúcich z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorými sú: a) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, b) zodpovednosť za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Žalobkyňa neoznačila ani nekonkretizovala porušenie ktorého práva alebo povinnosti jej zakladá nárok uplatňovaný podanou žalobou. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu završenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický, naopak treba ho chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Žalovaný ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/3/2015, v ktorom sa uvádza, že primerané finančné zadosťučinenie sa má chápať ako odmena spotrebiteľa za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Uvedeným konštatovaním sa vymedzuje, že účel primeraného finančného zadosťučinenia súvisí s iniciovaním vlastného postupu k ochrane svojich práv. Zadosťučinenie je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Právny poriadok pozná takúto formu náhrady či odškodnenia v rôznych prípadoch a situáciách. Pre porovnanie je možné poukázať na to, že žalobcom požadovaná suma napríklad dosahuje sumu bolestného v prípade niektorých stredne ťažkých úrazov či poškodení zdravia. Žalobná požiadavka je z toho pohľadu zjavne neprimeraná, čo je možné usudzovať aj bez toho, aby bolo potrebné či účelné vymenúvať prípady poškodenia zdravia zodpovedajúcich 18 bodom, v prípade ktorých bolo možné priznať náhradu cca 297,- Eur. Žalovaný napáda dôvodnosť uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie čo do jeho základu aj výšky. Podaná žaloba neobsahuje žiadny dôvod alebo spôsob, ktorým by žalobkyňa sumu primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila a jej výšku určila.

5. Žalobkyňa v replike uviedla, že žalovaný len všeobecne a paušálne popiera jej nárok na primerané finančné zadosťučinenie, hoci tento nárok existuje a je podopretý relevantnými dôkazmi. Je nepochybné, že porušenie ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. predstavuje porušenie práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Žalobkyňa v žalobe zrozumiteľne uviedla, ktoré práva a povinnosti boli porušené - išlo o ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého má veriteľ povinnosť riadne a pravdivo informovať spotrebiteľa o podmienkach úveru v písomnej forme. O porušení tejto povinnosti bolo právoplatne rozhodnuté, pričom tieto rozsudky sú záväzné pre stany sporu ako aj pre konajúci súd, nakoľko sa nimi vyriešila otázka hmotnoprávneho vzťahu medzi stranami sporu. Pokiaľ ide o podmienky pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., žalobkyňa poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 01. 2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017.

6. Pokiaľ ide o sumu primeraného finančného zadosťučinenia, žalobkyňa zdôraznila, že výška tohto zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, teda žalobkyňa ju odhaduje s prihliadnutím na relevantnú súdnu prax a okolnosti prípadu. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/124/2019 ďalšími kritériami pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú:

a) intenzita zásahu do práv spotrebiteľa,

b) výška nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, teda v danom prípade viac ako 1500,- Eur (viď rozhodnutie Krajského súdu Trnava zo dňa 11.12.2019 sp. zn. 24Co/140/2019, Krajského súdu Trenčín zo dňa 04. 12. 2019 sp. zn. 5Co/144/20119, Okresného súdu Prievidza zo dňa 07. 02.2019 sp. zn. 11Csp/65/2018, Okresného súdu Prešov zo dňa 28. 08. 2019 sp. zn. 17Csp/34/2019),

c) dĺžka trvania závadného stavu (od uzatvorenia zmluvy dňa 22. 01. 2014 do rozhodnutia krajského súdu dňa 23. 10. 2019, t.j. viac ako 5 rokov),

d) objektívne spôsobilosti konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom, spoločenskom živote žalobkyne (znižovanie životnej úrovne na úkor žalovaného, ktorý požadoval neprimeranú odplatu za úver a zadržívanie sumy viac ako 300 Eur, ktorá žalovanému nepatrila).

Nemožno prehliadnúť ani skutočnosť, že žalovaný sa odmietal akokoľvek mimosúdne dohodnúť, teda žalobkyňa bola nútená sa ochrany svojich práv domáhať na príslušnom súde. Žalobkyňa tiež poukázala na sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, teda jeho výška musí byť taká, aby bola spôsobilá odradiť žalovaného od ďalšieho protiprávneho konania. Z uvedených dôvodov žalobkyňa naďalej trvala na podanej žalobe v celom rozsahu.

7. Žalovaný v ďalšom podaní trval na tom, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní.

8. Súd v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili. Vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a to rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 10Csp/121/2017- 68 zo dňa 28. 08. 2018, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/331/2018- 123 zo dňa 23. 10. 2019, vyjadreniami právnych zástupcov strán vrátane ich príloh, pričom iné návrhy na dokazovanie neboli, a zistil tento skutkový stav:

9. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č.k.10Csp/121/2017- 68 zo dňa 28. 08. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/331/2018-123 zo dňa 23. 10. 2019, právoplatným dňa 10. 11. 2019, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 342,96 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 24. 06. 2017 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že predmetom sporu bol nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500039558 uzavretej stranami sporu dňa 22. 01. 2014. Súdny v odôvodnení zhodne konštatujú, že zmluva neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z., ani termíny splatnosti jednotlivých splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, a poskytnutý úver je vzhľadom na absenciu týchto náležitostí potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy považovať za bezúročný a bez poplatkov, čo znamená, že žalovaný mal z titulu zmluvy len nárok na vrátenie poskytnutej istiny (1 200,- Eur). Pretože žalobkyňa zaplatila titulom úveru podľa predložených výpisov z účtu sumu 1 542,96 Eur, uhradila žalovanému o 342,96 Eur viac ako bola titulom zmluvy povinná. Súd prvej inštancie vecne správne rozhodol, ak zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 342,96 Eur (s príslušenstvom) predstavujúcej jeho bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

10. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá, tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. V súvislosti s § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. 01. 2019 uviedol: „Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom

dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“

12. Ako správne poukázal právny zástupca žalobkyne vo vyjadrení, a konštatujú to aj odvolacie súdu v aktuálnych rozhodnutiach, podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. 01. 2019, jediným predpokladom, kt. citované ust. vyžaduje pre priznanie nároku je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Podľa uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016 pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

13. Bolo teda povinnosťou žalobkyne domáhajúcej sa primeraného finančného zadosťučinenia od porušiteľa - žalovaného, aby preukázala, že si ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi (tu zákon č. 129/2010 Z.z.). V danom prípade bolo úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa preukázané rozsudkom tunajšieho súdu č.k.10Csp/121/2017-68 zo dňa 28. 08. 2018, právoplatným dňa 10. 11. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/331/2018-123 zo dňa 23.10. 2019, podľa ktorých má žalovaný zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 342,96 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania.

14. Vzhľadom na uvedené, keďže žalobkyňa preukázala, že súd v jej prospech judikoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z porušenia práva osobitným predpisom (zákon č. 129/2010 Z.z.), súd považuje žalobu, ktorou sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., za dôvodnú. Je nepochybné, že žalovaný ako druhá zmluvná strana je zodpovedný za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu.

15. Výška satisfakcie v podobe poskytnutia finančného zadosťučinenia spočíva na úvahe súdu. Má mať však odradzujúci a sankčný účinok. Súd považuje uplatnené finančné zadosťučinenie vo výške 300,- Eur za primerané. Odvolacie súdy v obdobných veciach (napr. Krajský súd Trnava sp. zn. 24Co/140/2019 zo dňa 11. 12. 2019, Krajský súd Trenčín sp. zn. 5Co/144/2019 zo dňa 04. 12. 2019, Krajský súd Banská Bystrica sp. zn. 17Co/62/2019 z 18. 03. 2020) dospeli k záveru, že pri výške finančného zadosťučinenia sa má zohľadniť výška nedôvodne požadovanej sumy (odplaty za úver), teda nielen výška skutočného bezdôvodného obohatenia ale aj celková čiastka, ktorú by mal dlžník vrátiť titulom poskytnutého úveru. Vychádzajúc z rozsudku tunajšieho súdu č.k.10Csp/121/2017- 68 zo dňa 28. 08. 2018 (bod 4 odôvodnenia), ktorým bol v spojení rozsudkom odvolacieho súdu judikovaný nárok z porušenia práva spotrebiteľa, bol žalobkyni poskytnutý úver 1200,- Eur, ktorý mala splatiť v 42 mesačných splátkach po 64,29 Eur, čo je celkom 2700,18 eur. Žalovaný teda žiadal odplatu 1500,- Eur pri úvere 1200,- Eur, teda finančné zadosťučinenie v sume 300,-Eur sa javí byť primerané.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, t.j. podľa výsledku sporu. Žalobkyňa bola v spore v celom rozsahu úspešná, preto jej súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní do jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.